

START ME UP

Nederlandse startup- koers moet zich richten van Silicon Valley naar Silicon Wadi

'Schrijnend om te zien dat geen enkele startup uit Israël aanwezig is bij Startup Fest Europa'

16-05-2016, 17:30

Tags: *Israel, Startup*

Van 24 tot 28 mei 2016 was Nederland het centrum van de startups van de wereld zijn met 28 bijeenkomsten in 14 steden: Startup Fest Europa. Althans, dat wil het graag zijn. Premier Mark Rutte heeft hier de lead genomen door begin februari van dit jaar af te reizen naar Silicon Valley voor ontmoetingen met de CEO's van Tesla, Apple, Cisco en anderen. Doel van Premier Rutte is Nederland te ontwikkelen als de leidende startupnatie van Europa. Op de openingsdag van Startup Fest Europa spreken de CEOs van Airbnb, Uber, Apple, Booking.com, Alphabet en Seedcamp.

Stagnatie van startups in de VS

Research door onder meer *Fortune Magazine* in Maart 2016 geeft aan dat het aantal startups in de VS stagneert. Ondernemerschap is de afgelopen 20 jaar sterk gedaald met als keerpunt het jaar 2000. De weinig zeer zichtbare voorbeelden als Facebook, Uber en Airbnb zijn misleidend. Feit is dat het aantal jonge startupbedrijven met een sterke groei afneemt sinds begin deze eeuw. Ook de Amerikaanse economie kent problemen als stagnerende inkomens, langdurige werkloosheid en lage productiviteitsgroei. De overgewaardeerde 'unicorns' en *venture capitalists* concurreren steeds meer door deze sterk afnemende ontwikkeling.

Zero to One

In het boek *Zero to One*, verschenen in 2015, wordt onderzocht hoe deze afname van het aantal startups kan worden verklaard. Hiervoor lijken twee verklaringen te zijn. Ten eerste is er de horizontale innovatie waarbij veel dingen gekopieerd worden die al blijken te werken. Dit wordt '1-to-n' genoemd. Horizontale innovatie kunnen wij ons gemakkelijk inbeelden, omdat wij min of meer weten hoe het er uitziet. Het is de basis van het succes van globalisering.

Ten tweede hebben wij het fenomeen van verticale innovatie wat in feite zoveel betekent als écht nieuwe dingen doen. Deze vorm is veel moeilijker voor te stellen want dit betekent dingen doen die wij nog nooit eerder hebben gedaan. Deze verticale innovatie wordt genoemd: 'zero-to-one'.

Cruciale vraag is nu of de Nederlandse overheid wel de juiste weg is ingeslagen door zich primair te richten op de successen uit het verleden met het uitnodigen van de bekende ondernemingen Uber, Alphabet, Apple, Airbnb en anderen. Zeker, wij zullen vele mooie verhalen horen, maar het realisme is ver te zoeken.

Nederland richt je naar het Oosten

Jezelf richting het Oosten richten betekent je richten naar wereld's leidende startupland Israël. We hebben het dan over Silicon Wadi, dichtbij Tel Aviv in de driehoek met Haifa en Jeruzalem. In Silicon Wadi werken meer software-engineers dan in Boston of Silicon Valley. Alle toonaangevende Amerikaanse technologie-ondernemingen zoals Microsoft, Apple, Oracle, Google, Facebook en vele anderen hebben 20-25 jaar geleden al gekozen voor Silicon Wadi. Israël telt momenteel 74 ondernemingen genoteerd aan de technologiebeurs Nasdaq en dat zijn er meer dan alle ondernemingen samen uit West-Europa, Japan, Taiwan en Zuid Korea of meer dan Silicon Valley zelf. Waar komt dit succes vandaan?

Na de zesdaagse oorlog in 1967 weigerden de Fransen nog langer om wapens te leveren aan Israël. Daarop besloot het land een eigen defensie-industrie en een eigen elektronica-industrie op te zetten. Tweede stap was het leggen van de connecties met alle universiteiten in Israël en zo de volledige academische wereld erbij te betrekken. Derde stap was het mobiliseren van de jonge mannen en vrouwen die hun militaire dienst erop hadden zitten om ondernemer te worden. Mannen dienen drie jaar in het Israëlische leger en vrouwen hebben een tweejarige dienstplicht.

Deze drie stappen hebben de basis gelegd voor Israël's succesvolle startup business sector, hetgeen resulteerde in 130 noteringen van Israëlische bedrijven aan de New Yorkse effectenbeurs, waarvan 74 noteringen aan Nasdaq. Het is de unieke combinatie van jonge ondernemers, de academische wereld en de defensie-industrie. Het is een uitzonderlijk businessmodel zonder enig 'nationaal plan' dat is geïnitieerd door de overheid. Het is het resultaat van de passie van jonge ondernemers met een academische opleiding in IT of engineering die met fantastische nieuwe ideeën komen door hun opgedane vaardigheden en ervaringen tijdens hun militaire opleiding, bij inlichtingendiensten of andere onderdelen van het Israëlische leger.

'Onze olie zit niet in de grond, maar 1.70 meter boven de grond'

Dit alles heeft Israël gemaakt tot de leidende kenniseconomie in de wereld. U herinnert zich wellicht nog wel 'Lissabon 2000' waar de Europese elite de ambitie uitsprak dat de EU in 2010 de leidende kenniseconomie in de wereld moest worden. Hier is niets van terecht gekomen.

Een ander fenomeen is de *venture capital* sector in Israël met circa 30 tot 40 spelers. De Israëlische overheid is zeer actief om deze *venture capital business* te ondersteunen.

De overheid legde bij elke dollar aan investering door een buitenlandse onderneming er een dollar bij.

Israël is leidend

Intel's Pentium chip en 'Centrino chip zijn ontwikkeld door Israëlische teams van Intel in Israël. Cisco heeft talrijke startups uit Israël overgenomen. Google heeft voor de acquisitie van *Waze* een miljard dollar betaald. Momenteel zijn er ruim 250 startups actief in de sector cybercrime en cyberanalytics en deze sector is inmiddels uitgegroeid tot een van de meest toonaangevende exportproducten- en diensten.

Israëlische startups die door de leidende wereldwijd opererende ondernemingen zijn overgenomen vormen een significant deel van het nationale inkomen. Deze succesverhalen stimuleert jonge Israëli's telkens weer opnieuw om met startups te beginnen.

Startup Fest Europa

Zoals wij eerder al schreven zal Startup Fest Europa in mei 2016 de bekende startupvoorbeelden uit het verleden laten zien. Het is schrijnend om te zien dat geen enkele startup uit Israël, noch mensen uit de Israëlische academische wereld noch ondernemers uit de Israëlische defensie-industrie zijn uitgenodigd voor Startup Fest Europa om hun ervaringen te delen. Door dit na te laten mist Nederland de fantastische mogelijkheid om inzicht te krijgen hoe succesvol en realistisch startups in Israël werkelijk zijn.

Onvoorstelbaar dat straks dit evenement in mei 2016 zich beperkt tot successen uit het verleden, bovendien met uitsluitend voorbeelden uit een sterk stagnerend Silicon Valley. Het is de hoogste tijd voor Nederland om haar koers van startups te wijzigen van West naar Oost, van Silicon Valley naar Silicon Wadi.

Dr. Avner Barnea

Oud-brigade generaal bij de Israëlische Inlichtingen Diensten. @avnerpro

Joseph H.A.M. Rodenberg

Managing partner bij [Rodenberg Tillman & Associates](#) in Nederland.